

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD)

Oslo, den 14. mars 2024
Ansv. advokat Elen Schmedling Gimnæs
Epost elen.gimnas@samfunnsbedriftene.no
Mobil 48287550
Vår ref. 666/6491/ESG

IKS og Samordnet registermelding

Saken gjelder interkommunale selskaper etter IKS-loven og manglende adgang til å bruke *Samordnet registermelding*.

Samfunnsbedriftene har arbeidet med å få en løsning i denne saken i flere år, og viser i den sammenheng til tidligere korrespondanse og henvendelser til NFD, KDD og Brønnøysundregistrene (se vedlegg). Saken er også løftet inn i ulike høringssvar og innspill til departementene.¹

I samarbeid med NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (heretter NKRF) ber vi nå om midlertidige lettelser for IKS ved innrapportering til Brønnøysundregistrene.

Bakgrunn

Interkommunale selskaper (IKS) kan i dag ikke bruke *Samordnet registermelding* når det skal meldes om endringer for virksomheten etter foretaksregisterlovgivningen. IKS kan ifølge praksis hos Brønnøysundregistrene heller ikke bruke andre digitale løsninger for innsending av dokumenter.

Vi minner om at alle norske kommuner har eierskap i minst ett IKS², og at regler og rammebetingelser som gjelder IKS som foretaksform, også vil berøre kommunene som eiere av disse selskapene. Flere IKS har opp mot 30-40 kommuner på eiersiden.

Dagens praksis, slik mange IKS erfarer at den er (se bl.a. vedlegg 2, 3 og 8), har kostnadmessige effekter for det enkelte selskapet, oppleves som tungvint, gammeldags og kan ta mye tid og ressurser. I tilfeller der det skal meldes til registermyndighetene om endringer i selskapet, f.eks. endringer i styret eller i selskapsavtalen må dette per i dag, etter det vi forstår, fortsatt skje ved originale signaturer på fysiske skjema - og alle dokumentene må deretter sendes med vanlig post til Brønnøysundregistrene.

Dette er en praksis/ordning som i liten grad samsvarer med sentralt definerte mål om digitalisering av offentlige tjenester og mål om at det offentlige skal legge til rette for effektiv elektronisk samhandling.³⁴

¹ Høringssvar til KMD 2020:

[file:///C:/Users/ElenSchmedlingGimn%C3%A6s/Downloads/H%C3%B8ringssvar%20fra%20Samfunnsbedriftene%20\(6\).pdf](file:///C:/Users/ElenSchmedlingGimn%C3%A6s/Downloads/H%C3%B8ringssvar%20fra%20Samfunnsbedriftene%20(6).pdf).

Høringssvar til NFD 2022: [Høring – forslag til endringer i enhetsregisterloven, foretaksregisterloven og foretaksnavneloven - regjeringen.no](#)

Høringssvar til KDD 2022: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/hoyring-endringer-i-lov-om-interkommunale-selskaper-mv/id2914452/?uid=48d7b6c8-9fcc-4434-aaec-98ad3900bdc0>

² Samfunnsbedriftenes IKS-undersøkelse 2022: <https://www.samfunnsbedriftene.no/artikkel/alle-kommuner-samarbeider>

³Se blant annet Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025: <https://www.regjeringen.no/no/tema/statlig-forvaltning/it-politikk/ny-nasjonal-digitaliseringsstrategi/id2982892/>

⁴ Viser også til arbeidet med ny nasjonal digitaliseringsstrategi: <https://www.regjeringen.no/no/tema/statlig-forvaltning/it-politikk/ny-nasjonal-digitaliseringsstrategi/id2982892/>

Vi kan heller ikke se at denne praksisen harmonerer med Brønnøysundregistrenes egne mål og samfunnsoppdraget fra NFD relatert til digitalisering og forenkling for offentlig sektor og næringslivet.⁵ I tillegg må slik praksis kunne anses som lite miljøvennlig og bærekraftig mht. samlet bruk av ressurser.

Det har de senere årene tilkommet flere lovendringer som legger til rette for eller krever digitale løsninger. Det vises blant annet til IKS-lovens adgang til å avholde fjernmøter i både representantskapet og styret, og i den forbindelse bruk av digital signatur på møteprotokoll.⁶ Endringene blir etter vår erfaring i liten grad fanget opp ved nåværende praksis i Brønnøysundregistrene.

Det fremstår som lite hensiktsmessig at endringer i selskapsavtalen jf. IKS-loven § 4 andre ledd, første punktum må dokumenteres overfor Brønnøysundregistrene ved fysiske utskrifter av møtebok fra hver av eiernes kommunestyremøter, når man i stedet kunne benyttet elektroniske løsninger.

En praksis med krav om fysiske originalunderskrifter i *Hovedblankett*⁷ medfører også at f.eks. oppnevning av nye styremedlemmer med påfølgende endringer i Foretaksregisteret kan ta uforholdsmessig lang tid, hvilket igjen kan få betydning for gyldigheten av styrevedtak og rettslig ansvar.

Det skal videre pekes på urimeligheten ved å bli ekskludert fra digitale løsninger.⁸ IKS-ene har som de fleste andre aktører i offentlig og privat sektor blitt digitale, og de innretter virksomheten slik at de kan bruke de samme løsninger og delta på samme digitale plattformer som andre.⁹

Vi vil i denne sammenheng vise til vanskene som oppstod i 2022/2023 da søknader til Enova om strømstøtte for en del IKS måtte bekreftes av revisor, men der slik bekreftelse ikke lot seg gjennomføre via Altinn på grunn av organisasjonsformen (se vedlegg 9).

Samfunnsbedriftene og NKRF mener på bakgrunn av ovenstående at det innenfor rammen av gjeldende registerlovgivning bør være mulig med en noe smidigere tilnærming og praksis som kommer de interkommunale selskapene til gode, uten at det går på bekostning av krav til notoritet og sikkerhet. Etter det vi kan se åpner f.eks. forskrift om registrering av foretak § 3 for noen grad av skjønn og fleksibilitet knyttet til bruk av blanketter og innsending av dokumentasjon til Foretaksregisteret.

Justeringene bør etter vår oppfatning innebære at digitale signaturer blir likestilte med fysiske underskrifter på papir, og at digital forsendelse av dokumenter blir godkjent. Det legges videre til grunn at Brønnøysundregistrene som underliggende etat forholder seg til retningslinjer og instruksjoner vedr. registreringspraksis som gis av overordnet myndighet.

Anmodning

I påvente av at interkommunale selskap etter IKS-loven på lik linje med andre foretaksformer kan bruke *Samordnet registermelding* eller en tilsvarende elektronisk løsning, ber Samfunnsbedriftene og NKRF om at departementet kan sikre følgende:

- 1) Adgang for IKS til å bruke digital signatur ved melding til Brønnøysundregistrene om endringer i virksomheten som er registreringspliktige.
- 2) Adgang for IKS til å sende melding om endringer og tilhørende saksdokumenter digitalt til Brønnøysundregistrene, primært via Altinn.

---

⁵ <https://www.brreg.no/om-oss/oppdraget-var/>

⁶ IKS-loven § 8a andre ledd, første punktum, § 9a første ledd, tredje punktum, § 12 tredje ledd, og femte ledd, tredje punktum.

⁷ [Samordnet registermelding del 1 - Hovedblankett \(brreg.no\)](#)

⁸ Per i dag 45 kommunale oppgavefelleskap registret i Enhetsregisteret:

<https://w2.brreg.no/enhet/sok/treffliste.jsp;jsessionid=LMwNyxLSl28yvMOgV3612SV41MjELMXnbLCrYabZsv7ObPrJyZmP!1406388902!-1083042486?navn=kommunale%20oppgavefelleskap&orgform=0&fylke=0&kommune=0>

⁹ Etter hva vi erfarer kan også kommunale oppgavefelleskap etter kommuneloven kapittel 19 (som er egne rettssubjekter), benytte samordnet registermelding, selv om de utgjør et atskillig mindre antall (45) enn IKS.

Disse grepene vil medføre betydelige lettelser og forenklinger for de interkommunale selskapene og deres eierkommuner.

Det bes om at tiltakene kan iverksettes så snart det lar seg gjøre.

Vennlig hilsen
Samfunnsbedriftene

NKRF

Øivind Brevik
Administrerende direktør

Rune Tokle
Daglig leder

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg:

1. Brev fra Brønnøysundregistrene 11.01.19
2. Korrespondanse på e-post 2020 mellom Brønnøysundregistrene og Samfunnsbedriftene
3. Brev fra Brønnøysundregistrene 02.09.2020
4. Epost 15.11.22 til NFD
5. Epost 12.01.23 til NFD (etter møte)
6. Epost 24.08.23 til Digidir og Samfunnsbedriftene
7. Epost 04.09.23 til NFD
8. Epost 04.12.23 til Samfunnsbedriftene
9. Korrespondanse på epost 2022/2023 mellom NKRF og Enova

Kopi:

- Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD/KOMM/KJ)
- Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD/AIF)
- KS v/KS Advokatene
- Vestfold og Telemark Revisjon IKS
- Hordaland Interkommunale Arkiv IKS
- Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS (IKA Kongsberg).
- Region Nordhordland IKS | Region Nordhordland Helsehus IKS